

Siuntionjoki 2030 - vision jatkoesitys vuosille 2025– 2030

Siuntionjoki 2030

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry

31.7.2024

Siuntionjoki 2030 -visio

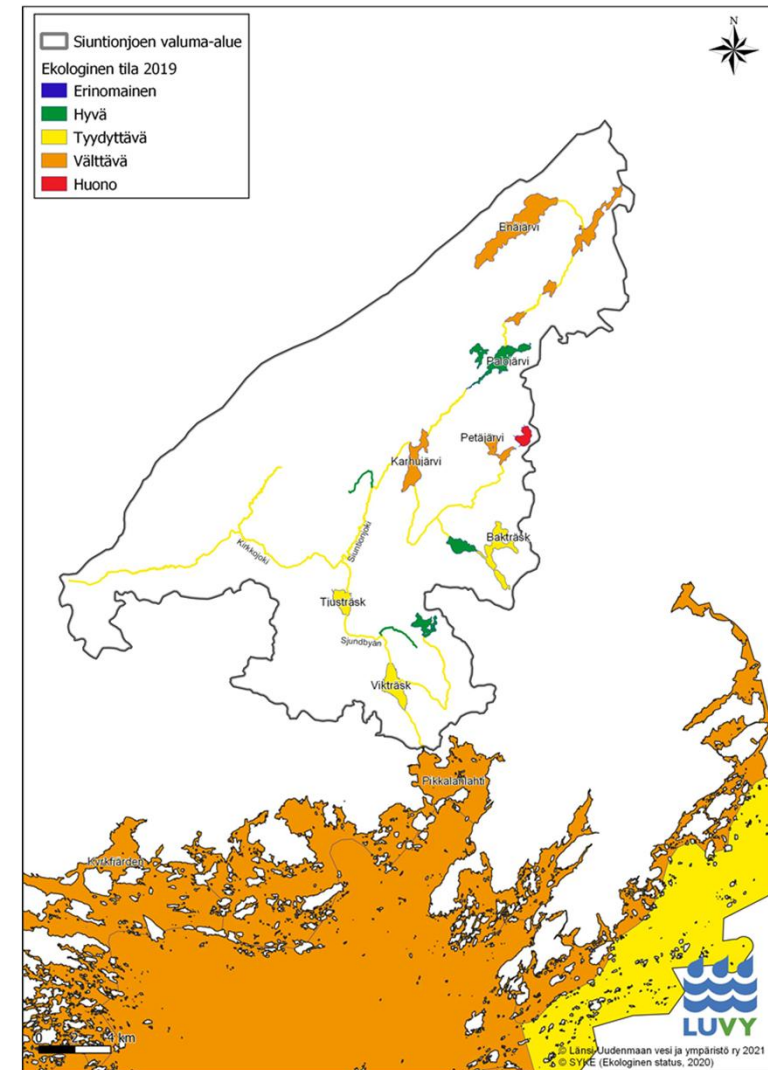

”Siuntionjoen vesistö valuma-alueineen on hyvässä ekologisessa tilassa, taimenen luontainen elinkierto on turvattu ja vesistöjen virkistyskäyttömahdollisuudet ovat laajentuneet”

Siuntionjoki 2030 -vision strategiset päämäärät

1. Pitkjänteinen toiminta ja lisäresurssien hankinta – hankkeistaminen
2. Vesistön tilan, kalan esteettömän kulun ja virkistyskäyttömahdollisuuksien edistäminen – kunnostustyöt
3. Seurannasta ja vaikuttavuuden arvioinnista tehoa kunnostustyöhön
4. Verkostoyhteistyö ja viestintä
5. Ammattimainen koordinointi ja yhteistyö alan asiantuntijoiden kanssa

Pitkäjänteinen toiminta ja lisäresurssien hankinta – hankkeistaminen

2018	2019												2020												2021												2022												2023												SIU2030 - omarahoitus	Vastaraha	Hankkeen koko omarahoitus	Kokonaisbudjetti	
11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
Siuntionjoen kunnostus 2019-2020																																																128 000,00 €	125 000,00 €	128 000,00 €	256 000,00 €														
														Siuntionjoen kunnostus 2020–2022																																	429 000,00 €	429 000,00 €	429 000,00 €	858 000,00 €															
																										Länsi-Uudenmaan hoitokalastuksen tehostamishanke 2021–2023																				89 987,07 €	89 987,07 €	190 000,00 €	380 000,00 €																
																										Vesienhallintaa Länsi-Uudellamaalla maa- ja metsätalousalueilla																				20 752,73 €	31 130,00 €	181 160,00 €	258 800,00 €																
																										Pienvesi-Helmi -hanke																				5 667,00 €	49 000,00 €	11 667,00 €	100 000,00 €																
																										Länsi-Uudenmaan Hola Lake II -hanke																				6 322,50 €	53 100,00 €	17 695,00 €	159 255,00 €																
																										Ravintoketjukurannostuksen kehittäminen 2022–2024 – pilottina Vihdin																				45 000,00 €	67 500,00 €	315 000,00 €	798 750,00 €																
																										Länsi-Uudenmaan maa- ja metsätalouden vesistökuormituksen vähentämishanke																				45 000,00 €	90 000,00 €	471 900,00 €	961 800,00 €																
																										Virtavesiluonnon suojeleminen ja monimuotoisuuden turvaaminen Länsi-Uudellamaalla																				39 000,00 €	78 000,00 €	277 000,00 €	554 000,00 €																
																										Pikkalanjoen padon kalankulun seurantatutkimus syksyllä 2020																				10 485,00 €	15 000,00 €	15 000,00 €	20 485,00 €																
																										Siuntionjoen kevätseuranta ja Pikkalanlahden kuhan poikakartoitukset																				10 000,00 €	10 000,00 €	15 000,00 €	25 000,00 €																
																										Rannikkovesivisio 2022 Pikkalanlahden kunnostussuunnitelma ja kunnostus																				10 000,00 €	10 000,00 €	10 000,00 €	1 224 000,00 €																
																										Rannikkovesivisio 2050, Pikkalanlahden kunnostus 2023--2024 (LUMME, LUUVIRSU, Hulevedet, VALUME II)																				40 000,00 €	40 000,00 €	40 000,00 €	80 000,00 €																
																										Siuntionjoen taimen																				4 000,00 €		4 000,00 €	8 000,00 €																
																										Yhteensä	883 214,30 €	1 087 717,07 €	2 105 422,00 €	5 684 090,00 €																																			

- Kuntarahoitus toiminnan kivijalka
- Hankkeistamalla rahoitus on yli tuplattu!
- Kuntarahoituksen lisäksi mukana myös ilahduttava määrä yritysrahoitusta

Mukana ilahduttavasti kuntien lisäksi yritys- ja yksityisrahoittajia

Vesistön tilan, kalan esteettömän kulun ja virkistyskäyttömahdollisuuksien edistäminen – kunnostustyöt

2019–2024 lukuja

- Kunnostussuunnitelmat 10 järvelle
- 5 kosteikkoa, 1 kaksitasouoma
- Kosteikkojen kunnostusta
- Virtavesikunnostuksia 14 kohteella, taimenen elinpiiri laajentunut 12 km
- Heparin tehokalastus ja seuranta
- Enäjärven ja PoTeHu-järvien tehokalastus ja seuranta
- Maanviljelijöiden neuvontatilaisuuksia ym. yleisötilaisuuksia

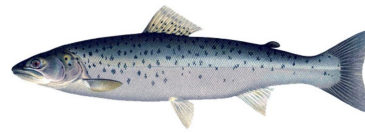
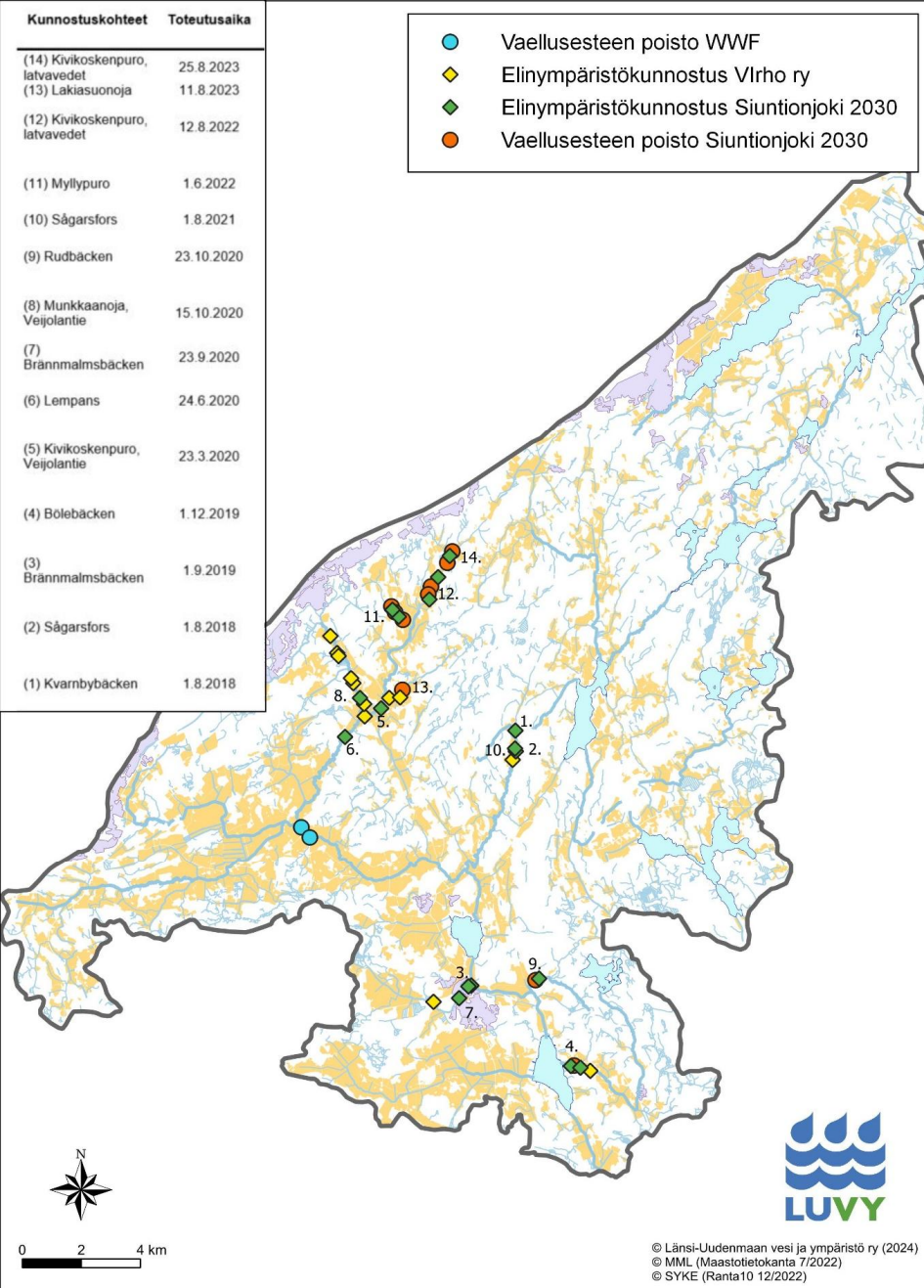
Viestin	Lukumäärä	Lisätietoa
Tiedotteet	58	https://www.luvy.fi/category/siuntionjoki-2030/
Tilaisuudet	>20	https://www.luvy.fi/tapahtumat/
Videot	9	https://www.youtube.com/@LUVesiYmparisto/videos

Kunnostussuunnitelmat

- Heparin (Kirkkonummi), 2020
- Petäjärvi (Kirkkonummi), 2020
- Karhujärvi (Siuntio), 2020
- Enäjärvi (Vihti), 2020
- Poikkipuoliainen (Vihti), 2021
- Tervalampi (Vihti), 2021
- Huhmarjärvi (Vihti), 2021
- Tjusträsk (Siuntio), 2022
- Vikträsk (Siuntio), 2022
- Stora Lonoks (Kirkkonummi), 2024

https://luvy.fi/tax_julkaisut/siuntionjoki-2030/

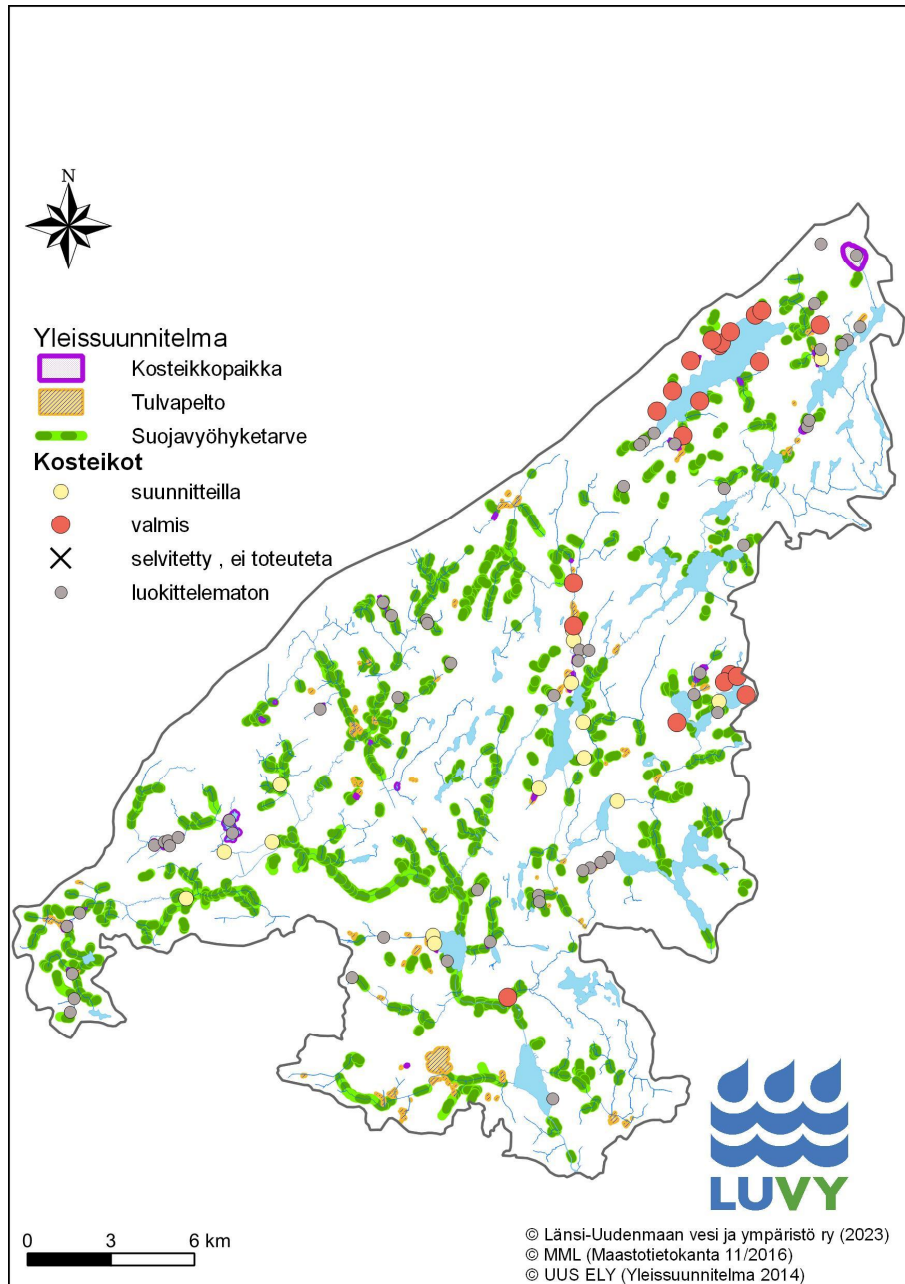

Virtavesikunnostukset

- Visiokauden virtavesikunnostuskohteet ovat olleet Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelmien mukaisia virtavesikohteita
- Tavoitteena on ollut toteuttaa vähintään 1–2 purokunnostusta vuosittain
- Yhteensä kunnostuksia on toteutettu 14 vuosina 2018–2024 ja lisäksi on järjestetty useita kunnostustalkoita
- Kunnostuskohteiden pinta-alat ovat vaihdelleet välillä 5–2250 m²
- Taimenen elinpiiriä on saatu laajennettua hienot 12 km ja uusia kutusoraikoita on syntynyt lähes 400 m²

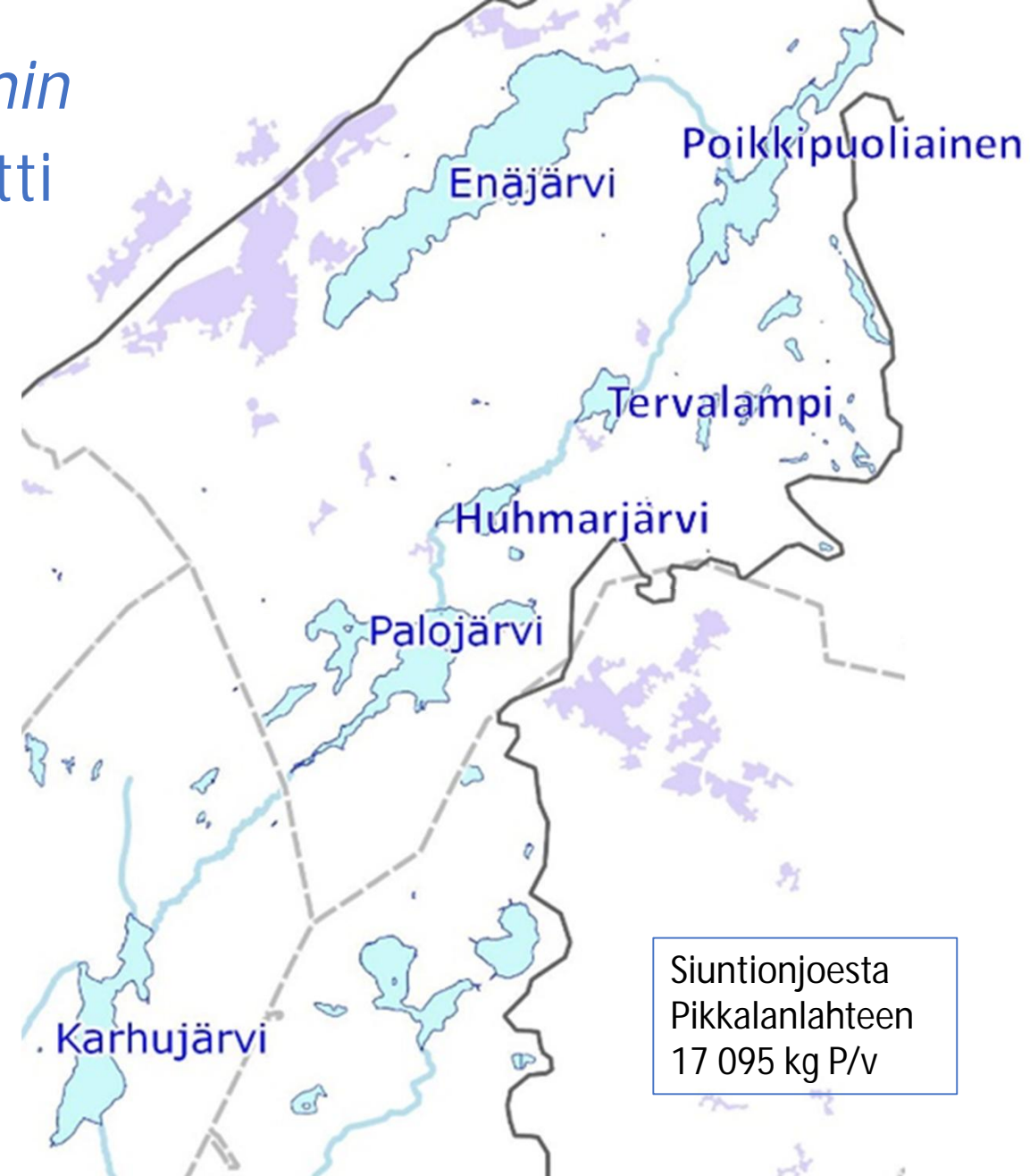
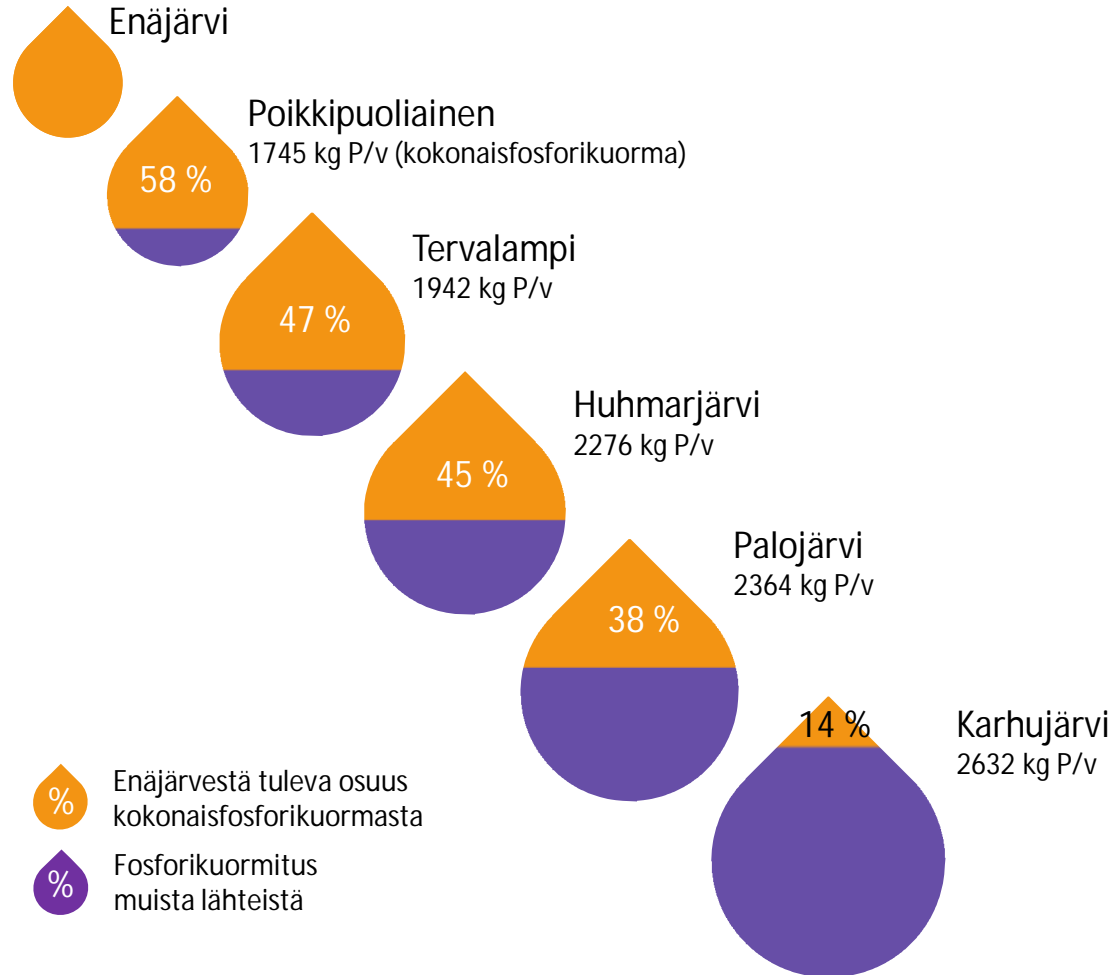
Valuma-aluekunnostus

- Merkittävimmät vesiensuojelurakenteet vision rahoituskaudella ovat olleet viisi rakennettua kosteikkoa sekä yksi kaksitasouoma: Risupakanjoen ohivirtauskosteikkoketjun neljä kosteikkoallasta ja kaksitasouoma sekä Heparin Tammenojan kosteikon laajennus
- Valuma-aluekunnostuksen ohjenuorana on toiminut Siuntionjoen valuma-alueen yleissuunnitelma yhdessä päivitettyjen kunnostussuunnitelmien kanssa
- Enäjärven kosteikoille tehtiin Siuntionjoki 2030 -vision työnä kunnostustarvetarkastelu, ja kosteikkojen kunnostukset on aloitettu vuonna 2023

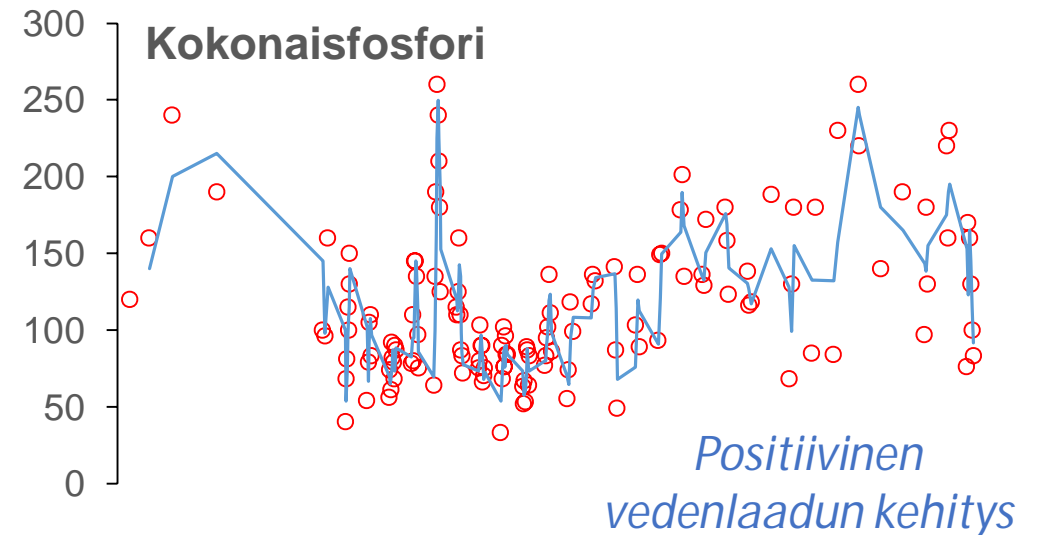
Enäjärvi vaikuttaa alapuolisiin vesistöihin Latvoilta merelle -toimintamalli ja pilotti

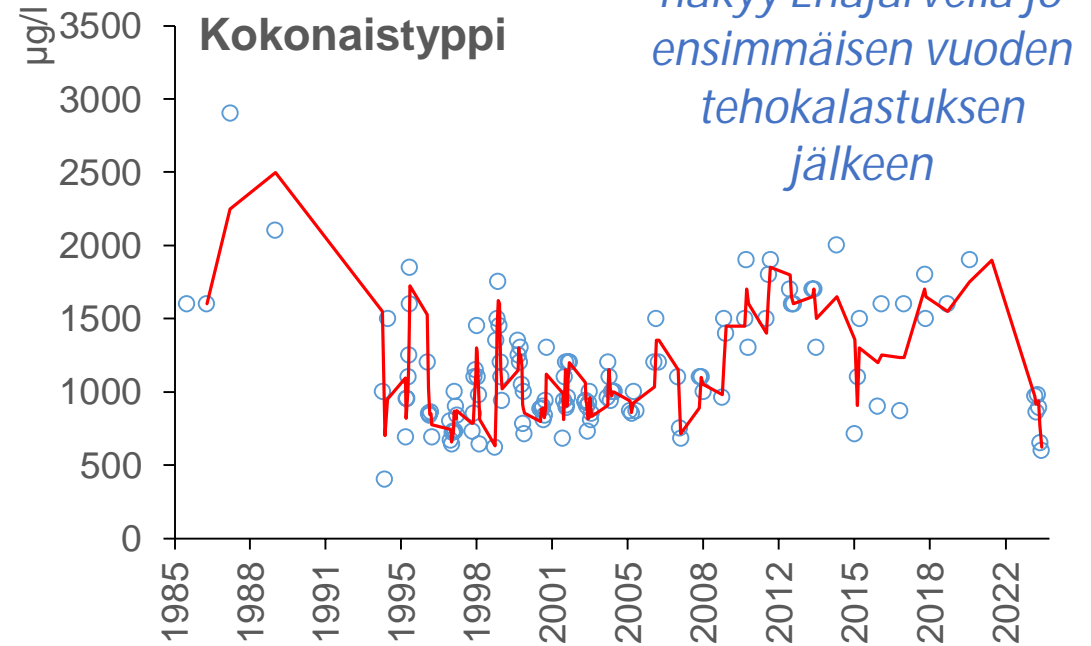
Latvoilta merelle -pilotti alkanut hienosti!

Kokonaisfosfori

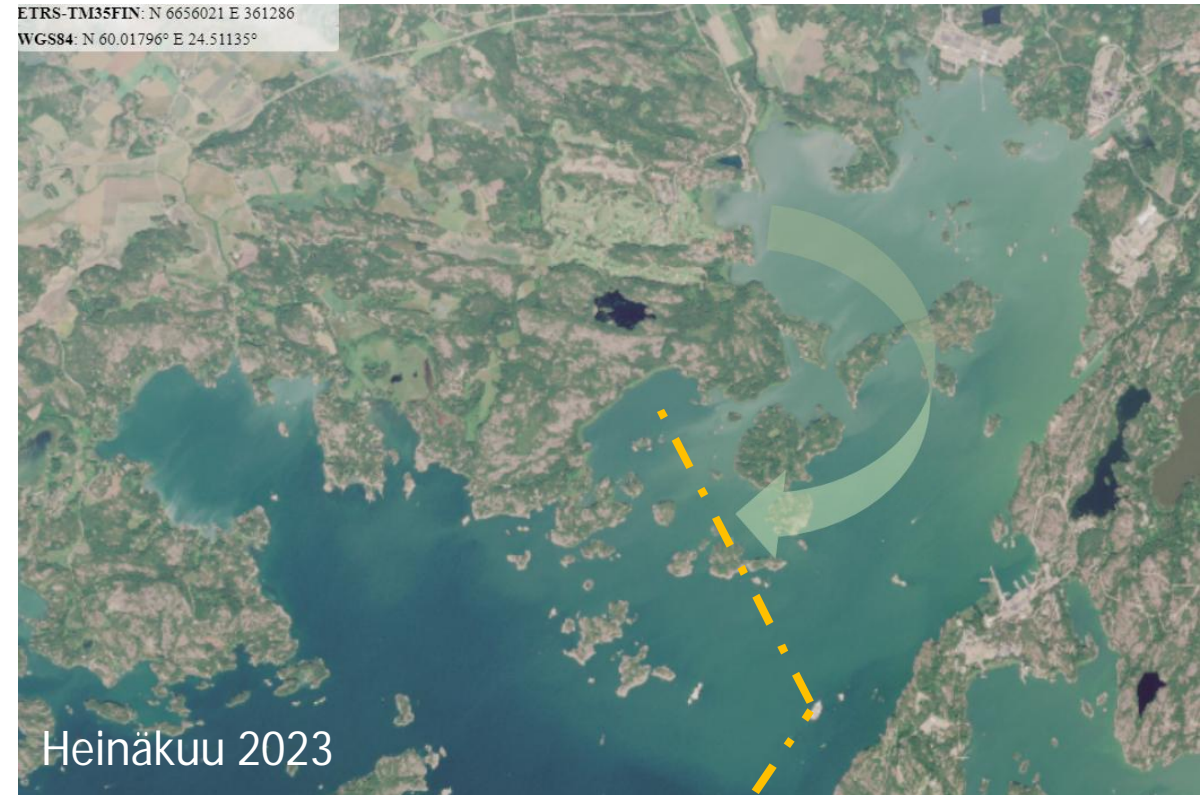
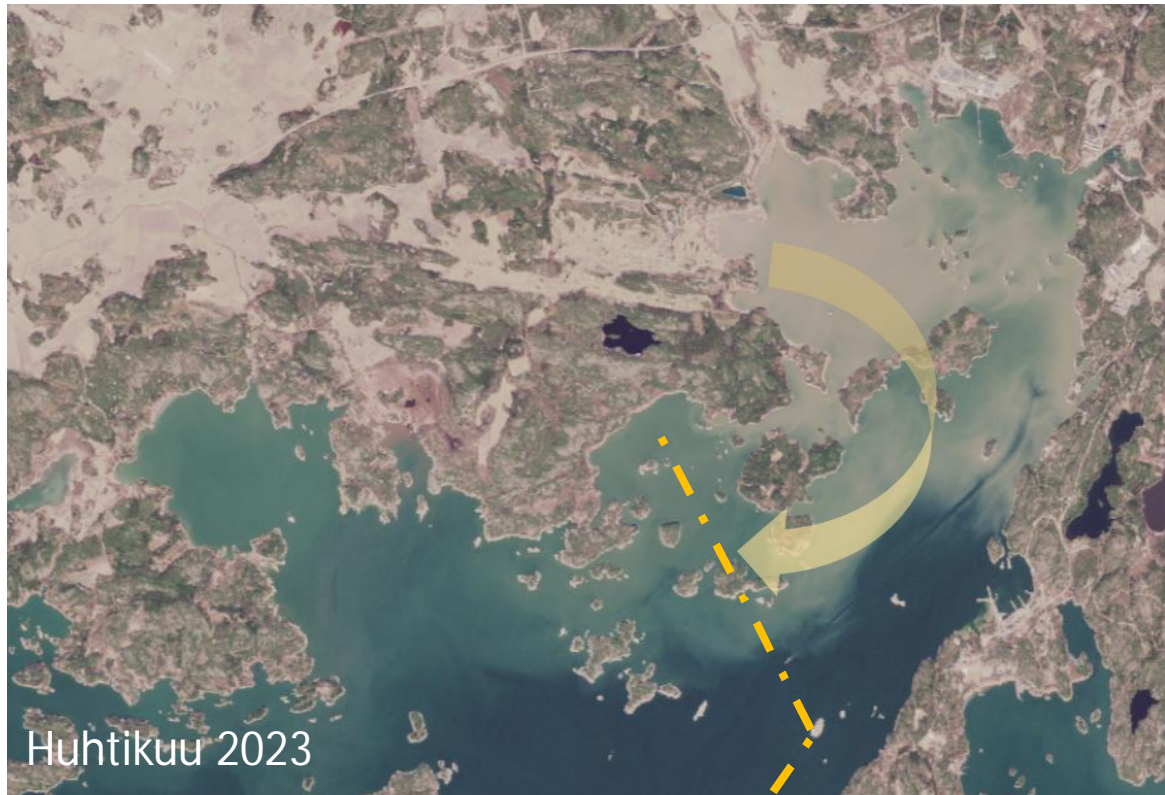

Kokonaistyyppi

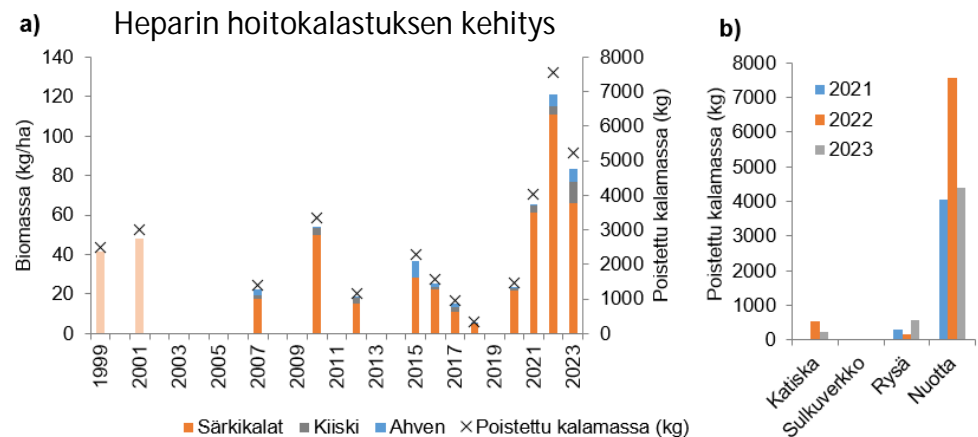

Latvoilta merelle -toimintamallilla parannetaan paitsi järvien ja jokien myös Itämeren tilaa

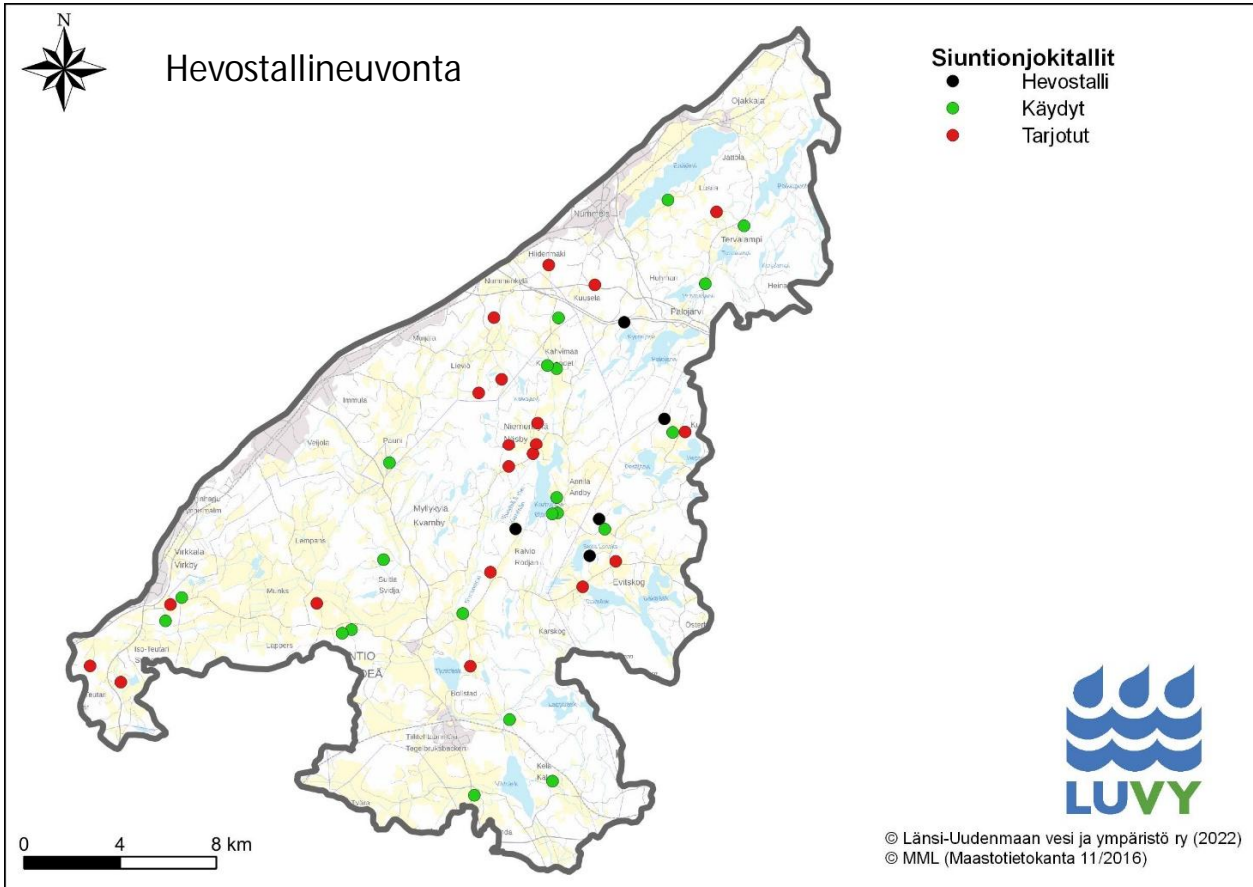
Siuntionjoen tuoma kiintoaine- ja ravinnekuorma vaikuttaa Inkoon itäisillä merialueilla (SYKE Tarkka 2023)

Latvoilta merelle -toimintamallia toteutettu myös Kirkkonummen Heparilta lähtevässä haarassa

Muita toimenpiteitä

Seurannasta ja vaikuttavuuden arvioinnista tehoa kunnostustyöhön

Visiossa on pääsääntöisesti noudatettu sille laadittua seurantasuunnitelmaa – perustilakartoituksia on tehty laajasti kunnostussuunnitelmien laadinnan yhteydessä

1. Yleisseuranta

- a. Jatkuvatoiminen vedenlaatuseuranta
- b. Velvoitetarkkailu

2. Virtavedet

- a. Sähkökoekalastukset (vuosittain)
 - i. Poikastiheydet
 - ii. Levinneisyyden seuranta
- b. Taimenen geeninäytteet (joka toinen vuosi)
- c. Kututarkkailu (suppea & laaja, vuorovuosin)
- d. Kutupesälaskenta (suppea & laaja, vuorovuosin)
- e. Pohjaeläinmääritykset (vuosittain)

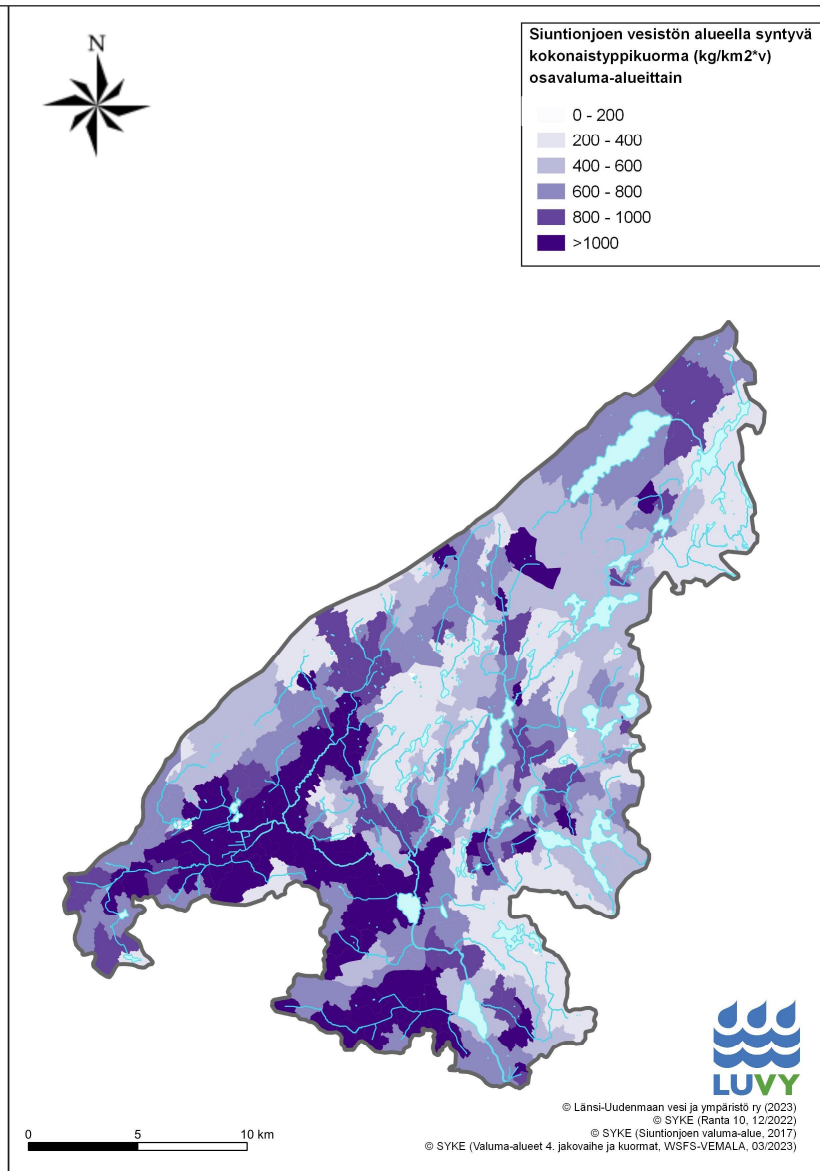
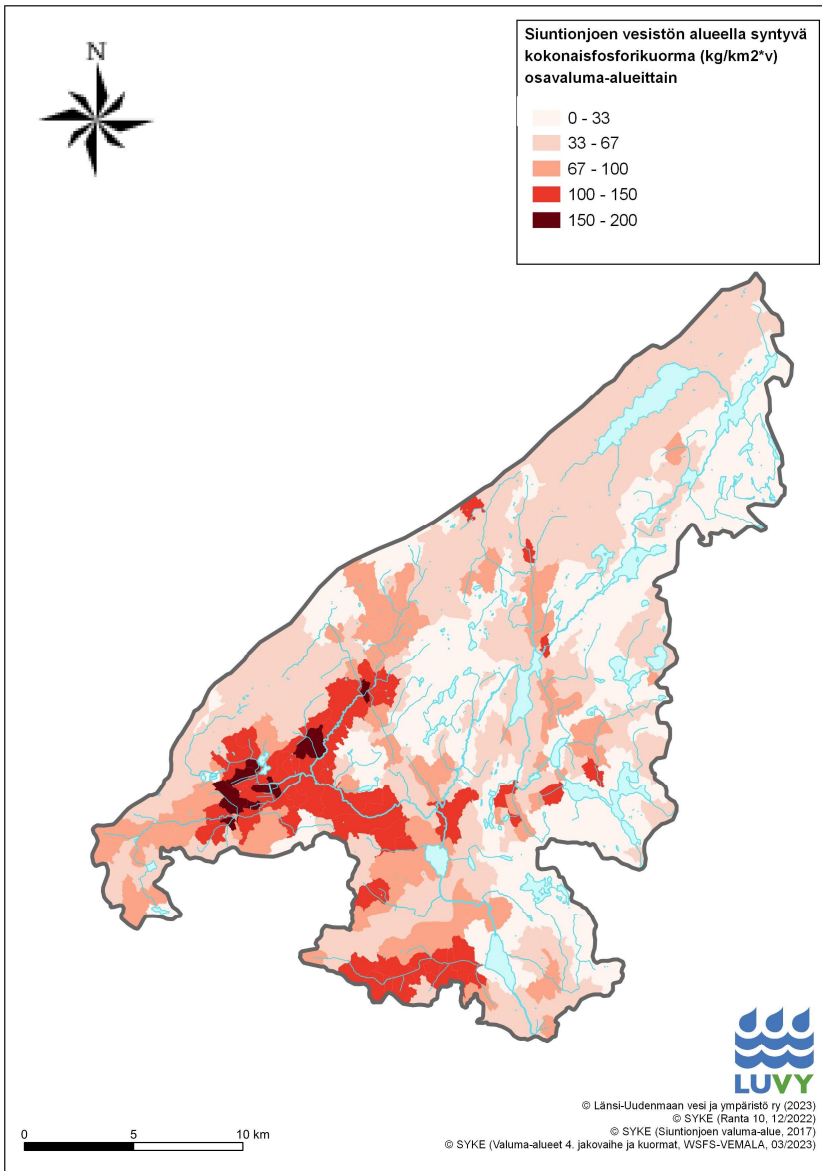
3. Järvet ja valuma-alue

- a. Maataloustoimien subjektiivinen arviointi (maanomistajilta)
- b. Toteutettujen kosteikkojen seuranta vesinäyttein (3x vuodessa ylä- ja alapuolelta)
- c. Koekalastukset järvillä
- d. Kokonaisfosforin ja α -klorofyllin seuranta järvissä vesinäyttein (3x kasvukaudella, aloittaen ko. järven kunnostussuunnitelman valmistuttua)
- e. Hoitokalastusten saalisotannat
- f. Eläinplanktonitutkimukset (järvillä, joita hoitokalastetaan)

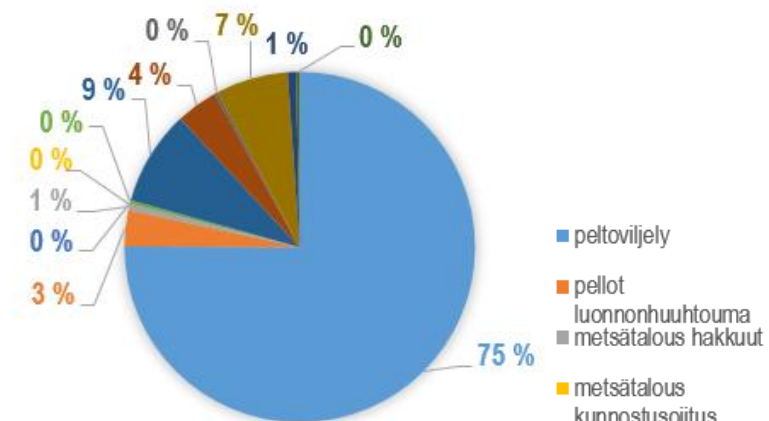

Jatkuvatoiminen YSI EXO -laite

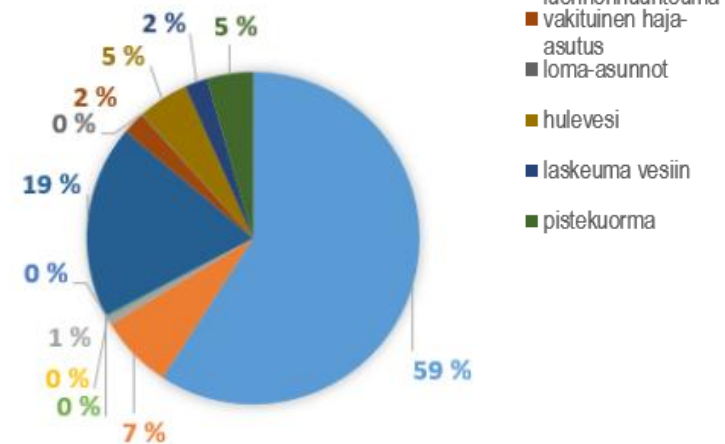
Ravinnekuormituksen "hot spot"-alueet

Fosfori (17 t/v)

Typpi (294 t/v)

Vision jatkoesitys 2025–2030: käytännön toimia

Hoito- ja kunnostussuunnitelmat

- Järvien kunnostussuunnitelmien mukaisia kunnostuksia jatketaan resurssien puitteissa ja vaikuttavuusarvioon (koko vesistön tilan kannalta) pohjautuen
- Vihdin Palojärven perustilan selvitys ja hoitosuunnitelman laatiminen
- Kirkkonummen Bakträskin kunnostussuunnitelman aloittaminen
 - 1. vaihe paikallisten sidosryhmien kokoaminen ja tahtotilan muodostaminen

Jatko 2025–2030: käytännön toimia

Valuma-aluekunnostus

- Visiokaudella 2025–2030 valuma-aluekunnostusta ohjataan vaikuttavuuteen perustuen ensisijaisesti ravinne- ja kiintoainekuormituksen ”hot spot” -alueille

Erityiskohdealueet

- Kirkkojoen Lempansin ja Munksin alue (Siuntio) sekä Virkkalan, Veijolan ja Immulan alue (Lohja)
- Billskogbäckenin valuma-alue (Vikträsk, Inkoo ja Siuntio)
- Risupakanjoen valuma-alue (Karhujärvi, Siuntio)
- Harvsån, Stora Lonoksin sekä Bakträsk–Storträskin lähivaluma-alue (Kirkkonummi)
- Heparin valuma-alue (Kirkkonummi)
- Alhonsuonojan alue (Petäjärvi, Kirkkonummi)
- Katinhännänsuon turvetuotantoalue (Poikkipuoliainen, Vihti)
- Hulttilanjoen lähivaluma-alue (Poikkipuoliainen, Vihti)
- Enäjärven valuma-alue (Vihti)

Jatko 2025–2030: käytännön toimia

Järvissä tehtävät kunnostukset

- Tavoitellaan sisäisen kuormituksen vähentämistä sekä virkistyskäyttömahdollisuuksien edistämistä sekä myös vesieliöstön monimuotoisuuden ja ekologisen tilan parantamista
- Vihdin latvajärvillä tämä tarkoittaa ennen kaikkea ylläpitävän hoitokalastuksen jatkamista jo tehokalastetuissa järvissä ja tehokalastusvaiheen aloittamista alapuolisissa vesistöissä
- Visiokaudella 2025–2030 pyritään toteuttamaan sedimenttitutkimus sisäisen kuormituksen selvittämiseksi

Erityskohdealueet

- Enäjärvi (ylläpitohoitokalastus, seuranta, sedimenttitutkimus)
- Poikkipuoliainen (tehokalastus, ylläpitohoitokalastus, seuranta, sedimenttitutkimus)
- Tervalampi (tehokalastus, ylläpitohoitokalastus, seuranta, sedimenttitutkimus)
- Huhmajärvi (tehokalastus, ylläpitohoitokalastus, seuranta, sedimenttitutkimus)
- Palojärvi (sedimenttitutkimus, seuranta)
- Karhujärvi (sedimenttitutkimus, seuranta)
- Heparin (sedimenttitutkimus, seuranta)

Jatko 2025–2030: käytännön toimia

Virtavesikunnostukset

- Virtavesikunnostusten tavoitteena on Siuntionjoen virtavesien vedenlaadun ja ekologisen tilan parantaminen ja ennen kaikkea arvokkaan taimenkannan säilyminen ja elinvoiman paraneminen.
- Tähän päästään sateenvarjolajin, meritaimenen, elinpiiriä laajentamalla ja mahdollistamalla kalojen esteetön kulku laadukkaille elinalueille aina latvavesiin asti.

Erityiskohdealueet

- Passilankosken keskiosien kunnostus (Siuntio)
- Suitianpuron vaellusesteiden poisto (Siuntio)
- Siuntionjoen pääuoman pienten purojen kunnostaminen (Siuntio)
- Oravabäckenin yläpuolisten vaellusesteiden poisto (Lohja)
- Kivikoskenpuron latva-alueella tierummun vaihto (Lohja)
- Perässuon ennallistamismahdollisuuksien selvittäminen (Lohja)
- Tervalampeen ja Poikkipuoliaiseen Nuuksion puolelta laskevien purojen inventointi (Vihti)

Jatko 2025–2030: käytännön toimia

Muita toimenpiteitä

- Vesistön tilan ja virkistyskäyttömahdollisuuksien parantamiseksi tehtäviä muita toimenpiteitä (esim. vieraslajien torjuntaa, ranta-alueiden siistimistä, roskaamisen vähentämistä, luontopolkujen rakennusta) tehdään resurssien ja hankkeiden toimenpidevalikoiman puitteissa

Rahoitussuunnitelma

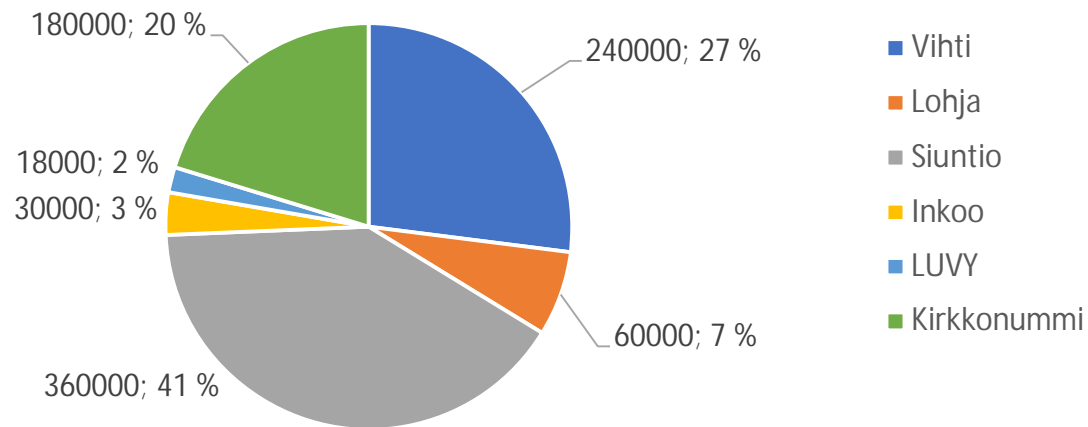
- "Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki -vesistövisio 2030" toimenpiteiden rahoitussuunnitelma perustuu kunnilta ja yhdistyksestä saatavaan omarahoitukseen (vuosina 2025–2030 noin 1,3 miljoonaa euroa) ja sitä vastaan saatavaan valtion ja muuhun hankerahoitukseen sekä yksityiseen rahoitukseen
- Vision toteuttamiseen etsitään aktiivisesti yhteistyökumppaneita niin yrityksistä kuin hanketoimijoilta sekä haetaan lisärahoitusta eri rahoituslähteistä
- Siuntionjoen latvajärvien Latvoilta merelle -pilotin jatkosta tehdään erillinen sopimus Vihdin kunnan ja Siuntion latvajärvien suojeluyhdistyksen kanssa ja Pikkalanlahden kunnostuksesta on sovittu osana Rannikkovesivisio-sopimusta vuosille 2023–2028

Rahoitussuunnitelma (kunnat, LUVY)

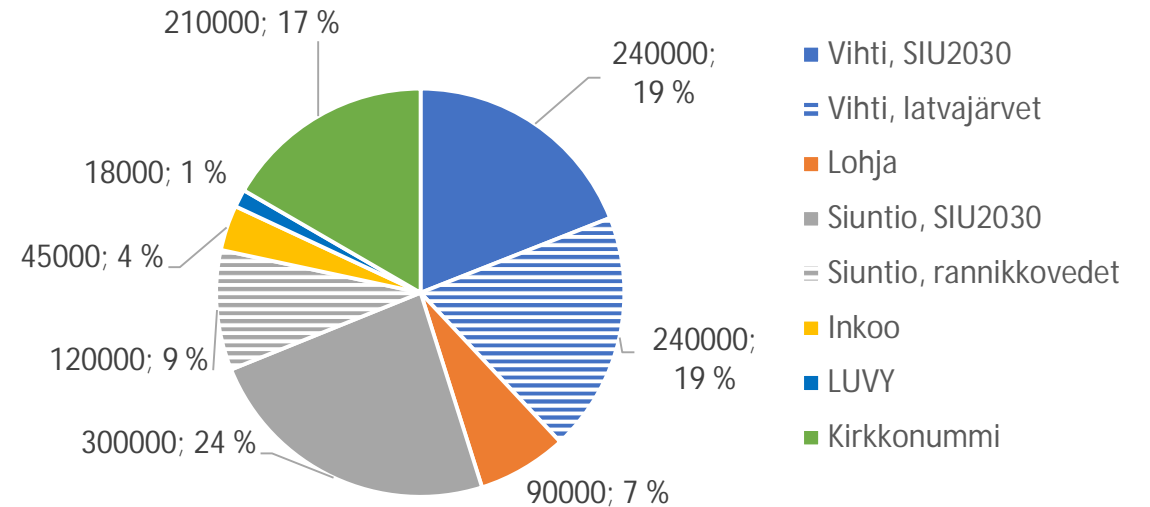
Kustannukset vuosina 2025–2030 euroa/v	Siuntionjoki 2030	Latvoilta		YHTEENSÄ/v	YHTEENSÄ 2025–2030
		merelle -pilotti, Vihti	Pikkalanlahti, Siuntio		
Siuntio	50 000		20 000	70 000	420 000
Vihti	40 000	40 000		80 000	480 000
Kirkkonummi	35 000			35 000	210 000
Lohja	15 000			15 000	90 000
Inkoo	7 500			7 500	45 000
Kunnat yhteensä/v	147 500	40 000	20 000	207 500	1 245 000
Kunnat yhteensä 2025–2030	885 000	240 000	120 000	1 245 000	
LUVY/v	3 000			3 000	18 000
YHTEENSÄ/v	150 500	40 000	20 000	210 500	1 263 000

Rahoitussuunnitelma (kunnat, LUVY)

Rahoitusosuudet 2019-2024 (880 000 euroa)

Rahoitusosuudet 2025-2030 (1 263 000 euroa)

Siuntionjoki 2030 -visio Kirkkonummen alueella

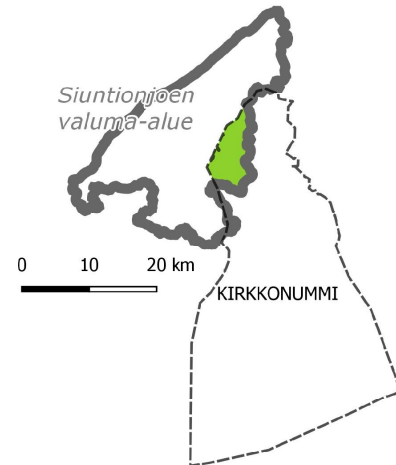
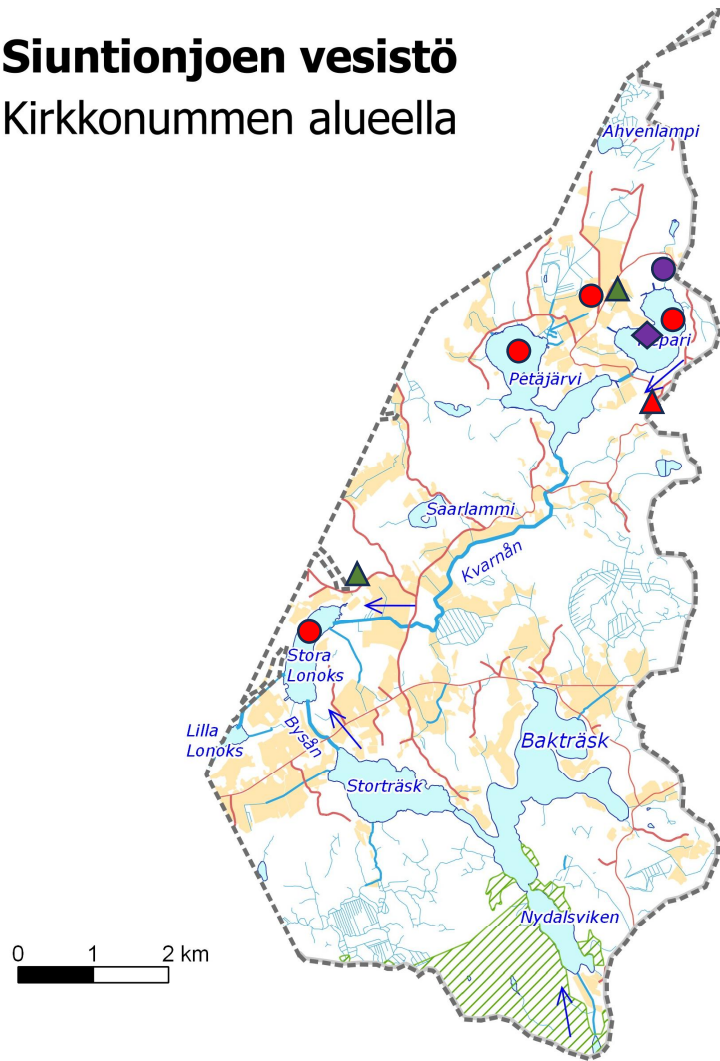
- Siuntionjoen kunnostusta Kirkkonummen alueella edistetään latvoilta merelle -toimintamallin mukaisesti sekä kuormituksen "hot spot"-alueita priorisoiden
- Tavoitteena on edetä järville laadittujen kunnostussuunnitelmien sekä vision ensimmäisellä rahoituskaudella laadittujen selvitysten ja tulosten ohjeistamana
- Pääpainopiste kunnostuksessa on valuma-alueella tehtävät vesienhallinta- ja kuormituksen vähentämistoimet (erityiskohteina Heparin ja Petäjärven valuma-alueet sekä Stora Lonoksin lähivaluma-alue)
- Bakträskille on tarkoitus laatia kunnostussuunnitelma
- Heparin (mahd. myös Petäjärven) sedimentin fosforivarantoja ja sisäisen kuormituksen dynamiikkaa pyritään selvittämään

Siuntionjoki 2030 –visio

Visiokausi 2019-2024 - Kirkkonummi

Siuntionjoen vesistö Kirkkonummen alueella

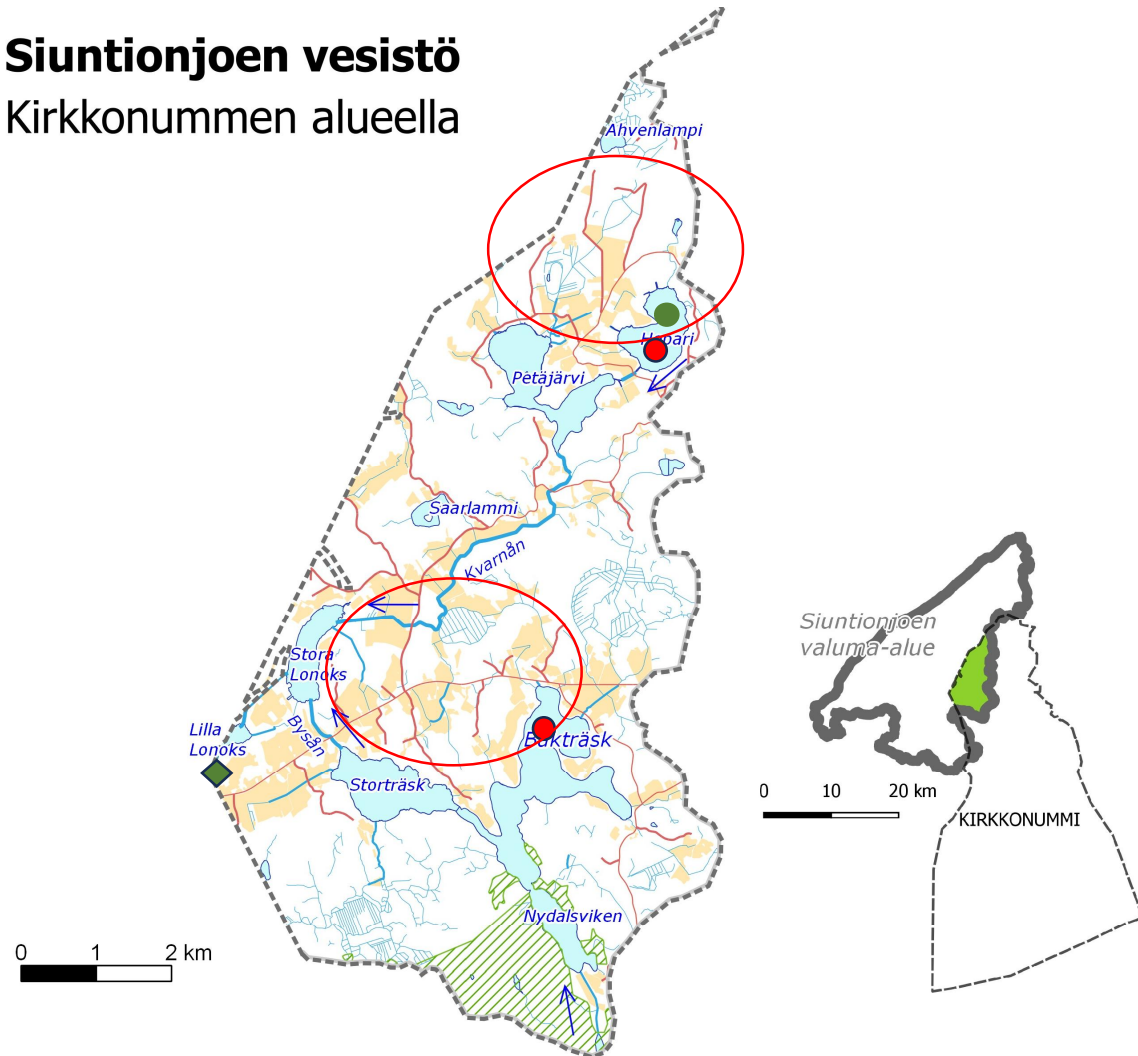
- Kunnostussuunnitelmat
- Vesiensuojelurakenteet
- ◆ Elinympäristökunnostukset
- Vaellusesteenpoisto
- ▲ Hevostallineuvontakäynnit
- ▲ Isoimmat tapahtumat
- ◆ Muut toimenpiteet
- Jatkuvatoimiset mittarit / seuranta

Näiden toimenpiteiden lisäksi toteutettiin tapahtumamarkkinointia ja viestintää. Toimenpiteistä ja tapahtumista viestittiin tiedottein sekä sosiaalisessa mediassa. Osa tiedotteista julkaistiin myös paikallisissa lehdissä. Materiaalia tuotettiin ja päivitettiin vesientila.fi -sivustolle, joka palvelee kaikkia Länsi-Uudenmaan alueen vesistöistä ja niiden tilasta kiinnostuneita. Lisäksi tuotettiin ja ylläpidettiin vesistökunnostuksiin liittyvää paikkatietoaineistoa.

Siuntionjoki 2030 –visio

Jatkosuunnitelmat vuoteen 2030 - Kirkkonummi

Siuntionjoen vesistö Kirkkonummen alueella

- Suunnitelmat
- ◆ Virtavesikunnostukset
- Valuma-aluekunnostukset
- Seuranta

Karttaan on merkitty erityiskohdealueet, joille on tässä vaiheessa suunniteltu toimenpiteitä. Kunnostustoimien ohjenuorana toimivat järvalueille ja niiden valuma-alueille laaditut kunnostussuunnitelmat ja niiden toimenpideohjelmata. Toimia toteutetaan resurssien puitteissa vaikutusarviointiin pohjautuen.

Olellainen osa Siuntionjoen valuma-alueitä kunnostamisesta on maanomistajien ja vesialueiden omistajien kontaktointi, jota on tehty aiemmalla visiokaudella ja aktiivisesti jatketaan myös tulevalla.

Siuntionjoki 2030 -visio pyrkii järjestämään neuvontatilaisuuksia mm. vesistöystävällisen viljelyn sekä hulevesien hallinnan puolesta sekä osallistumalla ja näkymällä aktiivisesti erilaisissa alueen tapahtumissa. Viestintä on olellainen osa vesiensuojelutyötä ja sitä tehdään aktiivisesti kunnan alueella eri medioissa.